

mahānyāsaḥ

athātaḥ pañcāṅga-rudrāṅgāṃ nyāsa pūrvakam japahōmārcanābhiṣēka-vidhiṃ
vyākhyāsyāmaḥ ||

|| kēsādi pādānta nyāsaḥ ||

yā tē rudra śivā tanūraghōrā-pāpakāśinī |
tayā na stanuvā śantāmayā girīśantā-bhicākaśīhi || (śikhāyai namaḥ) ||
asmin mahātyārṇavē:'ntarikṣē bhavā adhi ||
tēṣāgṃ sahasra-yōjanē:'vadhanvāni tanmasi || (śirasē namaḥ) ||
sahasrāṅi sahasraśō yē rudrā adhi bhūmyām |
tēṣāgṃ sahasrayōjanē:'vadhanvāni tanmasi || (lalātāya namaḥ) ||
hagṃsaś-śūciṣad-vasurantarikṣa-saddhōtā vēdiṣa-datithir-durōṇasat |
nṛṣadvarasad-ṛtasad-vyōmasadabjā gōjā ṛtajā ādriyā ṛtam bṛhat || (bhruvōrmadhyāya
namaḥ) ||
tryāmbakam yajāmahē sugandhiṃ puṣṭivardhanam |
urvārukamiva bandhanānmṛtyōrmukṣīya mā:'mṛtāt || (nētrābhyām namaḥ) ||
namaḥ srutyāya ca pathyāya ca namaḥ kātyāya ca nīpyāya ca |
mānastōkē tanāyē mā na āyūṣi mā nō gōṣu mā nō aśvēṣu rīriṣaḥ |
vīrānmānō rudra bhāmitō:'vadhīr- haviṣmāntō namāsā vidhēma tē || (nāsikābhyām namaḥ) ||
avatatyā dhanustavagṃ sahasrākṣa śatēṣudhē |
nīśīryā śalyānām mukhā śivō naḥ sumanā bhava || (mukhāya namaḥ) ||
nīlāgrīvāḥ śitikanṭhāśśarvā adhaḥ kṣamācarāḥ ||
tēṣāgṃ sahasrayōjanē:'vadhanvāni tanmasi || (kaṅṭhāya namaḥ) ||
nīlāgrīvāśśitikanṭhā divagṃ rudrā upāśritāḥ ||
tēṣāgṃ sahasrayōjanē:'vadhanvāni tanmasi || (upakaṅṭhāya namaḥ) ||
namāstē aṣtvāyūdhāyānātātāya dhṛṣṇavē |
ubhābhyāmuta tē namō bāhubhyām tava dhanvānē || (bāhubhyām namaḥ) ||
yā tē hētir-mīdhuṣṭama hastē babhūva tē dhanuḥ |

mahānyāsaḥ

tayā:'smān viśvatastva-māyākṣmayā paribbhuja || (upabāhubhyām namaḥ) ||
pariṇō rudrasyā hētirvṛṇaktu pari tvēṣasyā durmatirāghāyōḥ |
avāsthirā maghavādbhyastanuṣva mīdhvāstōkāya tanāyāya mṛḍaya || (maṇibandhābhyām
namaḥ) ||
yē tīrthāni praacarānti sṛkāvantō niṣam-giṇaḥ ||
tēṣāgṃ sahasrayōjanē:'va dhanvāni tanmasi || (hastābhyām namaḥ) ||
sadyōjātaṃ prāpadyāmi sadyō jātāya vai namō namaḥ |
bhavē bhavē nātibhavē bhavasva mām | bhavōdbhāvāya namaḥ || (aṅguṣṭhabhyām namaḥ)
||
vāmadēvāya namō jyēṣṭhāya namaḥ śrēṣṭhāya namō rudrāya namaḥ kālāya namaḥ
kalāvikaraṇāya namō balāvikaraṇāya namō balāya namō
balāpramathanāya namassarvabhūtadamanāya namō manōnmanāya namaḥ || (tarjanībhyām
namaḥ) ||
aghōrēbhyō:'thaghōrēbhyō ghōraghōra-tarēbhyaḥ |
sarvēbhyaḥ sarvaśarvēbhyō namastē astu rudrarupēbhyaḥ || (madhyamābhyām namaḥ) ||
tatpuruṣāya vidmahē mahādēvāya dhīmahi |
tannō rudraḥ pracōdayāt || (anāmikābhyām namaḥ) ||
īśānaḥ sarvavidyānām īśvaraḥ sarvabhūtānām brahmādhipatir-brahmaṇōdhipatir-brahmā
śivō mē astu sadāśivōm || (kaniṣṭhikābhyām namaḥ) ||
(namō hiranyabāhavē paśupatayē namō namaḥ || karatalakara-prṣṭhābhyām namaḥ)
namō vaḥ kirikēbhyō dēvānāgṃ hṛdayēbhyaḥ || (hṛdayāya namaḥ) ||
namō gaṇēbhyō gaṇapatibhyaśca vō namaḥ || (prṣṭhāya namaḥ) ||
namō hiranyabāhavē sēnānyē diśām ca patayē namaḥ || (pārśvābhyām namaḥ) ||
vijyam dhanuḥ kapardinō viśalyō bāṇāvāgṃ uta |
anēśannasyēṣava ābhurāsyā niṣaṅ-gathiḥ | (jaṭarāya namaḥ) ||
hiraṇyagarbhassamāvartatāgrē bhūtasyā jātaḥ patirēka āsīt |

mahānyāsaḥ

sadādhāra pṛthivīndyāmutēmām kasmai dēvāyā haviṣā vidhēma || (nābhyai namaḥ) ||
mīḍhuṣṭama śivātama śivōnāssumanā bhava |
paramē vṛkṣa āyudham-nidhāya kṛttim vasāna ācāra pinākam bibhradāgāhi ||(kaṭ-yai namaḥ)
||
yē bhūtānām-adhipatayō viśikhāsaḥ kapardinah |
tēṣāgm̐ sahasrayōjanē:'vadhanvāni tanmasi || (guhyāya namaḥ) ||
yē annēṣu vividhyānti pātrēṣu pibatō janān |
tēṣāgm̐ sahasrayōjanē:'va dhanvāni tanmasi || (aṇḍābhyām namaḥ) ||
sa śirā jātavēdā akṣarām paramam padam |
vēdānāgm̐-śirāsi mātā āyuṣmantam karōtu mām || (apānāya namaḥ) ||
mānō mahāntamuta mānō arbhakam mā na ukṣānta-muta mā na ukṣitam |
mā nō:'vadhīḥ pitaram mōta mātaram priyā mā nastānuvō rudra rīriṣaḥ || (ūrūbhyām namaḥ)
||
ēṣa tē rudra-bhāgastañjuṣasva tēnāvasēnā parō
mūjāvātō:'tīhyavātata dhanvā pinākahastaḥ kṛttivāsāḥ || (jānubhyām namaḥ) ||
sagm̐sr̥ṣṭajithsōmapā bāhu-śadhyūrdhva dhānvā pratihitābhirastā |
br̥haspatē paridīyā rathēna rakṣōhā:'mitrāgm̐ apabādhāmānaḥ || (jam̐ghābhyām namaḥ) ||
viśvam̐ bhūtām bhuvānam̐ citram̐ bāhudhā jātam̐ jāyamānam̐ ca yat |
sarvō hyēṣa rudra-stasmai rudrāya namō astu || (gulphābhyām namaḥ) ||
yē pathām̐ pathirakṣāya ailabṛdā yavyudhah |
tēṣāgm̐ sahasrayōjanē:'vadhanvāni tanmasi || (pādābhyām namaḥ) ||
adhyāvōcadadhivaktā prathamō daivyō bhiṣak |
ahīg̐sca sarvāñjambhayan sarvāśca yātudhānyah | (kavacāya hum) ||
namō bilminē ca kavacinē ca namaḥ śrutāyā ca śrutasēnāyā ca || (upakavacāya hum) ||
namō astu nīlāgrīvāya sahasrākṣāyā mīḍhuṣṭe |
athō yē āsya satvānō:'hantēbhyō karannamah | (nētratrayāya vausaṭ) ||

mahānyāsaḥ

pramūñca dhanvānastvamubhayōrārtniyōrjyām |
yāśca tē hasta iṣavaḥ parā tā bhāgavō vāpa || (astrāya phaḥ) ||
ya ētāvantaśca bhūyāgṃsaśca diśō rudrā vitasthirē |
tēṣāgṃ sahasrayōjanē: 'vadhanvāni tanmasi || (iti digbandhaḥ) ||
ōṃ namō bhagavatē rudrāya ||

|| daśāṅga nyāsaḥ ||2||

ōṃ (mūrdhnē) namaḥ | nam (nāsikāyai) namaḥ | mōṃ (lalāṭāya) namaḥ | bhaṃ (mukhāya)
namaḥ | gaṃ (kaṇṭhāya) namaḥ | vaṃ (hṛdayāya) namaḥ | tēm (dakṣiṇa hastāya) namaḥ |
ruṃ (vāma hastāya) namaḥ | drām (nābhya) namaḥ | yaṃ (pādābhyām) namaḥ ||

|| pañcāṅga nyāsaḥ ||3|| (pādādimūrdhānta pañcāṅganyāsaḥ)

sadyōjātaṃ prapadyāmi sadyō jātāya vai namō namaḥ |
bhavē bhavē nātibhavē bhavasva mām | bhavōdbhavāya namaḥ || (pādābhyām namaḥ)
vāmadēvāya namō jyēṣṭhāya namaḥ śrēṣṭhāya namō rudrāya namaḥ kālāya namaḥ
kalāvikaraṇāya namō balāvikaraṇāya namō balāya namō balāpramathanāya nama-
ssarvābhutadamanāya namō maṇōnmānāya namaḥ ||(ūrūbhyām namaḥ) ||
aghōrēbhyō: 'tha ghōrēbhyō ghōraghōrā-tarēbhyaḥ |
sarvēbhyā-ssarvāsarvēbhyō namāstē astu rudrarūpēbhyaḥ || (hṛdayāya namaḥ) ||
tatpuruṣāya vidmahē mahādēvāya dhīmahi | tannō rudraḥ pracōdayāt || (mukhāya namaḥ) ||
īśānassarvavidyānām īśvarassarvā bhūtānām brahmādhīpatirbrahmaṇōdhīpatirbrahmā śivō
mē astu sadāśivōm || (mūrdhnē namaḥ) ||

|| haṃsagāyatrī ||4||

asya śrī haṃsagāyatrī mahāmantrasya, avyakta parabrahma ṛṣiḥ, anuṣṭup chandaḥ,
paramahaṃsō dēvatā || haṃsām bījam, haṃsīm śaktiḥ, haṃsūm kīlakam || paramahaṃsa
prasāda siddhyarthē japē viniyōgaḥ ||
haṃsām aṅguṣṭhabhyām namaḥ || haṃsīm tarjanībhyām namaḥ || haṃsūm madhyamābhyām
namaḥ ||

mahānyāsaḥ

haṁsaiṁ anāmikābhyāṁ namaḥ || haṁsauṁ kaniṣṭhikābhyāṁ namaḥ || haṁsaḥ karatala-
karapṛṣṭhābhyāṁ namaḥ ||

haṁsāṁ ḥṛdayāya namaḥ || haṁsīm śirasē svāhā || haṁsūṁ śikhāyai vaṣaṭ || haṁsaiṁ
kavacāya hum ||

haṁsauṁ nētratrāyāya vaṣaṭ | haṁsaḥ astrāya phaṭ || bhūrbhuvassuvarōmiti digbandhaḥ ||
dhyānam ||

gamāgamasthaṁ gamanādisūnyaṁ cidrūpadīpaṁ timirāpahāram |

paśyāmi tē sarvajanāntarasthaṁ namāmi haṁsaṁ paramātmarūpam ||

haṁsa haṁsāyā vidmahē paramahaṁsāyā dhīmahi | tannō haṁsaḥ pracōdayāt || (3 times)

haṁsa haṁsēti yō brūyāddhaṁsō nāma sadāśivaḥ |

ēvaṁ nyāsaavidhiṁ kṛtvā tataḥ saṁpuṭamārabhēt ||

|| dik saṁpuṭanyāsaḥ || 5 ||

ōṁ bhūrbhuvassuvarōm |

lam | trātāramindrā mavitāramindragṁ havē havē suhavaḡṁ sūramindram ||

huvē nu śakraṁ pūruhūta-mindragḡ -svasti nō maghavā dhātvinindrāḥ |

lam indrāya vajrahastāya surādhipatayē airāvata-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |

lam indrāya namaḥ |

pūrva-digbhāgē indraḥ supṛitō varadō bhavatu ||5-1||

ōṁ bhūrbhuvassuvarōm |

ram | tvannō agnē varuṇasya vidvān dēvasya hēḍō:'vayāsisīṣṭhāḥ |

yajīṣṭhō vahnitamaśśōśūcānō viśvā dvēṣāḡṁsi pramūmugdhyasmat ||

ram agnayē śakti-hastāya tējō:'dhipatayē aja-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |

ram agnayē namaḥ |

āgnēya-digbhāgē agniḥ supṛitō varadō bhavatu ||5-2||

mahānyāsaḥ

ōṃ bhūrbhuvassuvarōm |

ham | sugannaḥ panthāmabhāyaṃ kṛṇōtu | yasminnakṣatrē yama ēti rājā |

yasminnēna mabhyaṣiñcanta dēvāḥ | tadāsyā citragm̄ haviṣā yajāma ||

ham yamāya daṇḍahastāya dharmādhipatayē mahiṣa-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |

ham yamāya namaḥ |

dakṣiṇa-digbhāgē yamaḥ supṛitō varadō bhavatu ||5-3||

ōṃ bhūrbhuvassuvarōm |

ṣam | asūnvanta-mayājamānamicchastēnasyētyāntaskāraṣyānvēṣi |

anyamaśmadiccha sā tā ityā namō dēvi nir-ṛtē tubhyāmastu ||

ṣam nir-ṛtayē khadga-hastāya rakṣōdhipatayē nara-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ

ṣam nir-ṛtayē namaḥ |

nir-ṛti-digbhāgē nir-ṛtissupṛitō varadō bhavatu ||5-4||

ōṃ bhūrbhuvassuvarōm |

vam | tatvā yāmi brahmaṇā vandāmānastadā śāstē yajamānō havirbhiḥ |

ahēḍamānō varuṇēhabōdhyuruśagm̄ sa mā na āyuh̄ pramōṣiḥ ||

vam varuṇāya pāśa-hastāya jalādhipatayē makara-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |

vam varuṇāya namaḥ |

paścima-digbhāgē varuṇaḥ supṛitō varadō bhavatu ||5-5||

ōṃ bhūrbhuvassuvarōm |

yam | ā nō niyudbhiśśatinībhiradhvaram | sahasriṇībhi-rupayāhi yajñam |

vāyō asmin haviṣi mādayasva | yūyam̄ pāta svastibhissadā naḥ ||

yam̄ vāyavē sāṅkuśadhvaja-hastāya prāṇādhipatayē mṛga-vāhanāya sāṅgāya

mahānyāsaḥ

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |
yaṁ vāyavē namaḥ |

vāyavya-digbhāgē vāyuh supṛītō varadō bhavatu ||5-6||

ōṁ bhūrbhuvassuvarōm |

sam | vāyagm̐ sōma vrātē tava | manāstaṅnūṣu bibhrātaḥ | prajāvāntō aśīmahī ||

saṁ sōmāya amṛta kalaśa-hastāya nakṣatrādhipatayē asva-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |
saṁ sōmāya namaḥ |

uttara-digbhāgē sōmaḥ supṛītō varadō bhavatu ||5-7||

ōṁ bhūrbhuvassuvarōm |

śam | tamīśānaṁ jagāta-stasthuṣaspatim̐ | dhiyam̐ jinvamavasē hūmahē vāyam |

pūṣā nō yathā vēdasāmasād-vṛdhē | rakṣitā pāyu-radābdhassvastayē ||

śaṁ īśānāya śūla-hastāya vidyādhipatayē vṛṣabha-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |
śaṁ īśānāya namaḥ |

īśāna-digbhāgē īśānaḥ supṛītō varadō bhavatu ||5-8||

ōṁ bhūrbhuvassuvarōm |

am | asmē rudrā mēhanā parvatāsō vṛtrahatyē bhara hūtau sajōṣāḥ |

yaśśamsātē stuvatē dhāyī pajra indrajyēṣṭhā asmām̐ āvantu dēvāḥ ||

aṁ brahmaṇē padma-hastāya lōkādhipatayē haṁsa-vāhanāya sāṅgāya

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |
aṁ brahmaṇē namaḥ |

ūrdhva-digbhāgē brahmā supṛītō varadō bhavatu ||5-9||

ōṁ bhūrbhuvassuvarōm |

hrīm̐ | syōnā pṛthivi bhavānṛkṣarā nivēśānī | yacchānaśśarmā saprathāḥ ||

hrīm̐ viṣṇavē cakra-hastāya nāgādhipatayē garuḍa-vāhanāya sāṅgāya

mahānyāsaḥ

sāyudhāya saśakti saparivārāya (sarvālankāra bhūsitāya) umāmahēśvara pārṣadāya namaḥ |
hrīm̐ viṣṇavē namaḥ |

adhō-digbhāgē viṣṇussuprītō varadō bhavatu ||5-10||

|| ṣōḍaśāṅga raudrīkaraṇam || 6 ||

(namāśśāmbhavē ca mayōbhavē ca namāśśaṅkarāyā ca mayaskarāyā ca
namāśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

vibhūrasi pravāhaṇō raudrēṇāṅkēna pāhi mā:gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(śikhāsthānē rudrāya namaḥ)

(namāśśāmbhavē ... namāśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

vahnīrasi havyaṅvāhaṇō raudrēṇāṅkēna pāhi mā:gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(śiraḥsthānē rudrāya namaḥ)

(namāśśāmbhavē ... namāśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

śvātrōsi pracētāḥ raudrēṇāṅkēna pāhi mā:gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(mūrdhnasthānē rudrāya namaḥ)

(namāśśāmbhavē ... namāśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

tuthōsi viśvavēdā raudrēṇāṅkēna pāhi mā:gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(lalāṭāsthānē rudrāya namaḥ)

(namāśśāmbhavē ... namāśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

uśigāsikavī raudrēṇāṅkēna pāhi mā:gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(bhruvōḥsthānē rudrāya namaḥ)

(namāśśāmbhavē ... namāśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

amṅghārīrasi baṁbhārī raudrēṇāṅkēna pāhi mā:gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ |

(mukhasthānē rudrāya namaḥ)

(namāśśāmbhavē ... namāśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

avasyurasi duvasvān raudrēṇāṅkēna pāhi mā:gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(kaṅṭhasthānē rudrāya namaḥ)

mahānyāsaḥ

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

śundhyūrasi mārjālīyō raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(bāhvōḥsthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

samrāḍasi kṛśānū raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(urasthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

parīṣadyōsi pavamānō raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(hṛdayasthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

pratavāsī nabhasvān raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(nābhisthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

asāmṛṣṭōsi havyasūdō raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(kaṭisthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

ṛtadhāmāsi suvā rjyōtī raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(ūrusthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

brahmājyōtirasi suvārdhāmā raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(jānvōḥsthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

ajōsyēkapād raudrēṇānīkēna pāhi mā:'gnē pipṛhi mā mā mā higṁsīḥ ||

(jaṅghayōḥsthānē rudrāya namaḥ)

(namaśśambhavē ...namaśśivāyā ca śivatarāya ca ||)

mahānyāsaḥ

ahīra¹si bu¹dhniyō¹ raudrē¹ṇā¹nī¹kēna pā¹hi mā:¹gnē¹ pi¹r̥hi mā mā mā¹ higr̥msīḥ || (pādayōḥsthānē rudrāya namaḥ)

tvagasthigataiḥ sarvapāpaiḥ pramucyātē | sarvabhūtēṣvaparājitō bhavati |
tatō bhūtaprēta piśāca brahmarākṣasa yakṣa yamadūta śākinī ḍākinī
sarpa śvāpada vṛścika taskarā-dyupadravā-dyupaghātāḥ |
sarvē jvalantaṁ paśyantu | mām rakṣantu | sarvān mahā janān rakṣantu |
yētān grāmasthān rakṣantu || 6-17 ||

|| guhyādi-mastakāntaṁ ṣaḍaṅganyāsaḥ || 7 ||

manō jyōtirjuṣatā-mājyaṁ vicchinnaṁ yajñagṁ samimaṁ dādhatu |
yā iṣṭā uṣasō nimṛcaśca tāssandadhāmi haviṣā ghṛtēna || (guhyāya namaḥ)
abōddhyagnissamidhā janānāṁ prati dhēnumivāyaṭi-muṣāsam ||
yahvā iva pravayā mujjihānāḥ prabhānavāssiratē nākamacchā || (nābhyai namaḥ)
agnirmūrdhā divaḥ kakut patiḥ pṛthivyā ayam | apāgṁ -rētāgṁsi jinivati || (hr̥dayāya namaḥ)
mūrdhānāṁ divō aratiṁ pṛthivyā vaiśvānara-mṛtāyā jātamagnim |
kavigṁ samrāja-matithim janānāṁ āsannā pātrāṁ janayanta dēvāḥ || (kaṇṭhāya namaḥ)
marmāṇi tē varmābhiśchādayāmi sōmastvā rājā:mṛtēnābhivāstām |
urōrvarīyō varivastē astu jayantaṁ tvā manūmadantu dēvāḥ || (mukhāya namaḥ)
jātavedā yadi vā pāvako:'si | vaiśvānarō yadi vā vaidhyutō:'si |
śamprajābhyō yajamānāya lōkam || ūrjāṁ puṣṭim dadadabhyāvāvṛtsva || (śirasē namaḥ)
|| ātmarakṣā karttavayā ||

|| ātmarakṣā || 8 ||

brahmātmanvadaśṛjata | tadakāmayata | samātmanā padyēyēti |
ātmanātman nityāmantrayata | tasmai daśamagṁ hūtaḥ pratyāśṛṇōt |
sa daśahūtō:'bhavat | daśahūtō havai nāmaīṣaḥ | taṁ vā ētaṁ daśahūtagṁ santām |
daśahōtētyācakṣatē parōkṣēṇa | parōkṣāpriyā iva hi dēvāḥ ||
ātmanātman nityāmantrayata | tasmai saptamagṁ hūtaḥ pratyāśṛṇōt |

mahānyāsaḥ

sa saptahūtō:'bhavat | saptahūtō havai nāmaīṣaḥ | taṁ vā ētagm̄ saptahūtāgm̄ santām̄ |
saptahōtētyācākṣatē parōkṣēṇa | parōkṣāpriyā iva hi dēvāḥ ||
ātmannātman nityāmantrayata | tasmai ṣaṣṭhagm̄ hūtaḥ pratyāśṛṇōt |
sa ṣaḍ-ḍhūtō:'bhavat | ṣaḍ-ḍhūtō havai nāmaīṣaḥ | taṁ vā ētagm̄ ṣaḍ-ḍhūtāgm̄ santām̄ |
ṣaḍ-ḍhōtētyācākṣatē parōkṣēṇa | parōkṣāpriyā iva hi dēvāḥ ||
ātmannātman nityāmantrayata | tasmai pañcamagm̄ hūtaḥ pratyāśṛṇōt |
sa pañcāhūtō:'bhavat | pañcāhūtō havai nāmaīṣaḥ | taṁ vā ētam̄ pañcāhūtāgm̄ santām̄ |
pañcāhōtētyācākṣatē parōkṣēṇa | parōkṣāpriyā iva hi dēvāḥ ||
ātmannātman nityāmantrayata | tasmai caturthagm̄ hūtaḥ pratyāśṛṇōt |
sa caturhūtō:'bhavat | caturhūtō havai nāmaīṣaḥ | taṁ vā ētam̄ catur-hūtāgm̄ santām̄ |
caturhōtētyācākṣatē parōkṣēṇa | parōkṣāpriyā iva hi dēvāḥ ||
tamābravīt | tvam̄ vai mē nēdiṣṭhagm̄ hūtaḥ pratyāśrausīḥ | tvayai nānākhyātāra itī |
tasmānnuhaināgscaturhōtāra ityā cākṣatē | tasmācchuśrūṣuḥ putrāṇāgm̄ hr̥dyātamāḥ |
nēdiṣṭhō hr̥dyātamāḥ | nēdiṣṭhō brahmaṇō bhavati | ya ēvam̄ vēdā || (ātmanē namaḥ)

|| śivasāṅkalapaḥ || 9 ||

yēnēdam̄ bhūtām̄ bhuvānam̄ bhaviṣyat pariḡhītāmamṛtēna sarvam̄ |
yēna yajñastrāyatē saptahōtā tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu || 1||
yēna karmāṇi pracarānti dhīrā yatō vācā manāsā cāruyanti |
yatsammita manūsam̄yanti prāṇinastanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||2||
yēna karmāṇyapasō manīṣiṇō yajñē kṛṇvanti vidathēṣu dhīrāḥ |
yadapūrvam̄ yakṣamantaḥ prajānām̄ tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu || 3||
yatprajñānamuta cētō dhṛtīśca yajjyōtirantaramṛtām̄ prajāśu |
yasmāna rtē kiñcana karmā kriyatē tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||4||
suṣārathiraśvāniva yanmanuṣyānnēnīyatē:'bhīsubhīrvājina iva |
hr̥tpratiṣṭham̄ yadajiram̄ javiṣṭham̄ tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu || 5||
yasmīn ṛcassāma yajūgm̄ṣi yasmīn pratiṣṭhitā rathanābhā vivārāḥ |

mahānyāsaḥ

yasmig-ścittagm sarvamōtam prajānām tanmē manah śivasāṅkalpamāstu || 6||
yadatrā ṣaṣṭam triśatagm suvīram yajñasyā guhyaṁ navā nāvamāyyām |
daśa pañca trigm śatam yatparam ca tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||7||
yajjāgratō dūramudaiti daivam tadū suptasya tathavaiti |
dūraṅgamaṁ jyōtiṣām jyōtirēkaṁ tanmē manah śivasāṅkalpamāstu || 8||
yēnēdam viśvam jagatō babhūva yē dēvāpi mahatō jātavēdāḥ |
tadēvāgnistamasō jyōtirēkaṁ tanmē manah śivasāṅkalpamāstu || 9||
yēna dyauḥ pṛthivī cāntarikṣam ca yē parvatāḥ pradīśō diśāśca |
yēnēdam jagadvyāptam prajānām tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||10||
yē mānō hṛdayam yē ca dēvā yē divyā āpō yē sūryāśmiḥ |
tē śrōtrē cakṣuṣī sañcarāntam tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||11||
acintyam cā:'pramēyam ca vyaktāvyaktā param ca yat |
sūkṣmāt sūkṣmatāram jñēyam tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||12||
ēkā ca daśa śatam ca sahasram cāyutam ca niyutam ca prayutam cārbudam ca nyārbudam
ca samudraśca madhyam cāntāśca parārdhaśca tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||13||
yē pañca pañcādaśa śatagm sahasramayutannyārbudam ca |
tē āgnicityēṣṭakāstagm śarīram tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||14||
vēdāhamētam puruṣam mahānta-māditya-varṇantamaśaḥ parastāt |
yasya yōniṁ paripaśyanti dhīrāstanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||15||
yasyēdam dhīrāḥ punanti kavayō brahmāṅamētam tvā vṛṇata indum |
sthāvaram jaṅgamaṁ dyaurākāśam tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||16||
parātparatāram caiva yatparāccaiva yatparam |
yatparātparatō jñēyam tanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||17||
parātparatārō brahmā tatparātparatō hariḥ |
tatparātparatō:'dhīśastanmē manah śivasāṅkalpamāstu ||18||
yā vēdādiṣu gāyatrī sarvavyāpi mahēśvarī |

mahānyāsaḥ

rgyajūssāmātharvaiśca tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||19||
yō vai dēvaṃ mahādēvaṃ praṇavāṃ paramēśvāram |
yassarvē sarvā vēdaiśca tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||20||
prayātaḥ praṇāvōṅkāraṃ praṇavāṃ puruṣōttāmaṃ |
ōmkāraṃ praṇāvātmānaṃ tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||21||
yō:'sau sarvēṣu vēdēṣu paṭhyatē hyaja īśvāraḥ |
akāyō nirguṇō-hyātmā tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||22||
gōbhirjuṣṭaṃ dhanēna hyāyūṣā ca balēna ca |
prajayā paśubhiḥ puṣkarākṣaṃ tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||23||
kailāsa śikhārē rāmyē śaṅkarāśya śivālayē |
dēvatāstatra mōdantē tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||24||
tryāmbakaṃ yajāmahē sugandhiṃ puṣṭivardhanaṃ |
urvārukamīva bandhanān-mṛtyōrmukṣīya mā:'mṛtāt tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||25||
viśvataścakṣuruta viśvatō mukhō viśvatō hasta uta viśvatāspāt |
saṃ-bāhubhyān-namāti saṃpatātrair-dyāvā pṛthivī janayān dēva ēkaś-tanmē manāḥ
śivasāṅkalpamāstu ||26||
caturō vēdānadhīyīta sarva śāstramayāṃ viduḥ |
itihāsa purāṇānāṃ tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||27||
mā nō mahāntāmuta mā nō arbhakaṃ mā na ukṣānta-muta mā nā ukṣitam |
mā nō:'vadhīḥ pitaraṃ mōta mātaraṃ priyā mā nāstanuvō rudra rīriṣāstanmē manāḥ
śivasāṅkalpamāstu ||28||
mānāstōkē tanāyē mā na āyūṣi mā nō gōṣu mā nō aśvēṣu rīriṣaḥ |
vīrānmā nō rudra bhāmitō:'vadhī-rhaviṣmāntō namāsā vidhēma tē tanmē manāḥ
śivasāṅkalpamāstu ||29||
ṛtagṃ satyāṃ param brahma puruṣāṃ kṛṣṇaṅgālam |

mahānyāsaḥ

ūrdhvarētaṁ virūpākṣam viśvarūpāya vai namō namastanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu
||30||

kadrudrāya pracētasē mīdhuṣṭāmāya tavyāsē |
vōcēma śantāmagm̄ hṛdē | sarvō hyēṣa rudra tasmai rudrāya namō astu tanmē manāḥ
śivasāṅkalpamāstu ||31||

brahmājajñānam prāthamaṁ purastā-dviśimāta-ssurucō vēna āvaḥ |
sa budhniyā upamā āsya viṣṭhās-sataśca yōni masataśca vivastanmē manāḥ
śivasāṅkalpamāstu ||32||

yaḥ prāṇatō nimiṣatō mahitvaika idrājā jagatō babhūva |
ya īśē asya dvipada-ścatuṣpadaḥ kasmai dēvāya haviṣā vidhēma tanmē manāḥ
śivasāṅkalpamāstu ||33||

ya ātmadā baladā yasya viśvā upāsātē praśiṣam̄ yasya dēvāḥ |
yasya chāyā:'mṛtaṁ yasya:'mṛtyuḥ kasmai dēvāya haviṣā vidhēma tanmē manāḥ
śivasāṅkalpamāstu||34||

yō rudrō agnau yō apsu ya oṣadhīṣu yō rudrō viśvā bhuvanā:'vivēśa tasmai rudrāya namō
astu tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||35||

gandha-dvārām durādharṣām nityapuṣṭām karīṣiṇīm |
īśvariḡm̄ sarva bhūtānām tāmihōpahvayē śriyam̄ tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||36||
ya idagm̄ śiva saṅkalpagm̄ sadā dhyāyanti brāhmaṇāḥ |

tē parām̄ mōkṣām̄ gamiṣyanti tanmē manāḥ śivasāṅkalpamāstu ||37|| (hṛdayāya namaḥ)

|| puruṣasūktam || 10 ||

ōṃ sahasrāsīrṣā puruṣaḥ | sahasrākṣaḥ sahasrapāt | sa bhūmim̄ viśvatō vṛtvā |
atyātiṣṭaddaśāṅgulam | puruṣa ēvēdagm̄ sarvam̄ | yadbhūtam̄ yacca bhavyam̄ |
utām̄tatvasyēśānaḥ | yadannēnātirōhati | ētāvānasya mahimā |
atō jyāyāgśca puruṣaḥ | pādō:'sya viśvā bhūtāni | tripāda-syāmṛtaṁ divi |
tripādūrdhva udaitpuruṣaḥ | pādō'syēhā:'bhavātpunaḥ | tatō viṣvam̄ vyākṛāmat |

mahānyāsaḥ

sāsanānaśanē abhi | tasmād-virāḍajāyata | virājō adhi pūruṣaḥ |
sa jātō atyaricyata | paścād-bhūmimathō puraḥ | yatpuruṣēṇa haviṣā |
dēvā yajñamatānvata | vasantō asyā-sīdājyām | grīṣma idhmaśśaraddhaviḥ |
saptāsyāsan paridhayaḥ | trissapta samidhaḥ kṛtāḥ | dēvā yadyajñam tānvānāḥ |
abādhnan puruṣam paśum | tam yajñam barhiṣi praukṣan | puruṣam jātamāgrataḥ |
tēnā dēvā ayajanta | sādhyā ṛṣayaśca yē | tasmād yajñāt-sarvahuṭaḥ |
sambhṛtam pṛṣadājyam | paśūg-stāg-ścakrē vāyavyān | āraṇyān grāmyāśca yē |
tasmād-yajñāt-sarvahuṭaḥ | ṛcassāmāni jajñirē | chandāgm̐si jajñirē tasmāt |
yajustasmādajāyata | tasmādaśvā ajāyanta | yē kē cōbhayādātaḥ |
gāvō ha jajñirē tasmāt | tasmāt-jātā ajāvayaḥ | yatpuruṣam vyādadhuh |
katidhā vyākālpayan | mukham kimāsyā kau bāhū | kāvūrū pādāvucyētē |
brāhmaṇō'sya mukhamāsīt | bāhū rājanyaḥ kṛtaḥ | ūrū tadāsyā yadvaiśyaḥ |
padbhyāgm̐ sūdrō ajāyata | candramā manāsō jātaḥ | cakṣōḥ sūryō ajāyata |
mukhā-dindra-ścāgniśca | prāṇād-vāyurajāyata | nābhyā āsīd-antarikṣam |
śīrṣṇō dyauḥ samāvartata | padbhyām bhūmirdiśaḥ śrōtrāt | tathā lōkāgm̐ akālpayan |
vēdāhamētam puruṣam mahāntām | ādityavārṇam tamāsastu pārē |
sarvāṇi rūpāṇi vicitya dhīraḥ | nāmāni kṛtvā-'bhivadan-yadāstē |
dhātā purastād-yamūdā-jahārā | śakraḥ pravidvān pradiśa ścatāśraḥ |
tamēvam vidvān-amṛtā iha bhāvati | nānyaḥ panthā ayānāya vidyatē |
yajñēnā yajñam-āyajanta dēvāḥ | tāni dharmāṇi prathamānyāsan |
tēha nākam mahimānāssacantē | yatra pūrvē sādhyāḥ santi dēvāḥ ||(śirasē svāhā)

| **uttaranārāyaṇam** | 11 ||

ōm namō nārāyaṇāya |
adbhyaḥ sambhūtaḥ pṛthivyai rasācca | viśvakarmaṇassamāvartatādhi | tasya tvaṣṭā
vidadhād-rūpamēti | tatpuruṣasya viśva-mājānamagrē | vēdāhamētam puruṣam mahāntām |
āditya-vārṇam tamāsaḥ parastāt |

mahānyāsaḥ

tamēvaṁ vidvānamṛta iha bhāvati | nānyaḥ panthā vidyatē:yanāya | prajāpātiścarati garbhē
antaḥ | ajāyāmanō bahudhā vijāyatē | tasya dhīrāḥ pariḥanti yōnim | marīcīnām
padamicchanti vēdhasāḥ||

yō dēvēbhya ātāpati | yō dēvānām purōhitaḥ | pūrvō yō dēvēbhyō jātaḥ | namō rucāya
brāhmayē |

rucām brāhmaṁ janayantaḥ | dēvā agrē tadābruvan | yastvaivam brāhmaṇō vidyāt | tasya
dēvā asanvaśē |

hrīśca tē lakṣmīśca patnyaḥ | ahōrātrē pārśvē | nakṣātrāṇi rūpam | aśvinau vyāttam |
iṣṭam māniṣāṇa | amum māniṣāṇa | sarvaṁ māniṣāṇa ||(śikhāyai vaṣaṭ)

|| apratiratham || 12 ||

āsuḥ śīsānō vṛṣabhō na yudhmō ghanāghanaḥ kṣōbhaṇa-ścarṣaṇīnām
sankrandānō:nimiṣa ēka vīraśśatagm sēnā ajayatsākāmindraḥ ||
sankrandānēnā nimiṣēṇa jīṣṇunā yutkārēṇa duścyavanēnā dhṛṣṇunā |
tadindreṇa jayata tat sāhadhvam yudhō nara iṣuhastēna vṛṣṇā ||
sa iṣuhastaiḥ sa niṣāṅgibhirvaśī sagg-sraśṭā sayudha indrō gaṇēnā |
sagmśrṣṭajit sōmapā bāhuśardhyūrdhva dhānvā pratihitābhirastā ||
brhaspatē paridīyā rathēna rakṣōhā:mitrāgm apabādhamānaḥ |
prabhāñjanthsēnāḥ pramṛṇō yudhā jayānnasmāka-mēddhyavitā rathānām ||
gōtrabhidaṁ gōvidaṁ vajrabāhum jayāntamajmā pramṛṇanta-mōjasā |
imagm sājātā anuvīrayadhvamindragm sakhāyō:nu sagmrābhadvam ||
balavijñāyaḥ sthaviraḥ pravīrassahasvān vājī sahāmāna ugraḥ |
abhivīrō abhisātvā sahōjā jaitramindra rathamātiṣṭha gōvit ||
abhigōtrāṇi sahasā gāhamānō:dāyō vīraśśatamānyu-rindraḥ |
duścyavanaḥ pṛtanāśāḍayud-dhyō:smākagm sēnā avatu prayutsu ||
indra āsām nētā brhaspatir-dakṣiṇā yajñāḥ pura ētu sōmaḥ |
dēvasēnānā-mabhibhañjatīnām jayāntīnām maruṭō yantvagrē ||

mahānyāsaḥ

indrāsya vṛṣṇō varuṇasya rājñā ādityānām marutāgṃ śaraddhā ugram |
mahāmanasām bhuvanacyavānām ghōṣō dēvānām jayātā mudasthāt ||
asmāka-mindrassamṛtēṣu dhvajēṣvasmākaṃ yā iṣavastā jāyantu |
asmākāṃ vīrā uttarē bhavantvasmānū dēvā avatā havēṣu ||
uddhārṣaya maghavannāyudhān-yut satvānām māmākānām mahāgṃsi |
ud vṛtrahan vājīnān vājīnānyudrathānān jayātāmētu ghōṣaḥ ||
upaprēta jayātā narassthīrāvassantu bāhavāḥ |
indrō vaḥ śarmā yacchatvanādhrṣyā yathā:'sātha ||
avāsṛṣṭā parāpata śaravyē brahmā sagṃsītā |
gacchāmitrān praviśa maiṣām kañcanōcchiṣaḥ ||
marmāṇi tē varmābhiśchādayāmi sōmāstvā rājā:'mṛtēnābhivastām |
urōrvariyo varivastē astu jayāntām tvāmanū madantu dēvāḥ ||
yatrā bānāḥ sampatānti kumārā viśikhā iva |
indrō nastatrā vṛtrahā viśvāhā śarmā yacchatu ||(kavacāya huṃ)

|| pratipūruṣamityanuvākah || 13 ||

pratipūruṣa-mēkakapālānnirvāpatyēkamātiriktām yāvāntō grhyāssmastēbhyaḥ kamākaram
paśūnāgṃ śarmāsi śarma yajāmānasya śarmā mē
yacchaikā ēva rudrō na dvitīyāya tatha ākhustē rudra paśustamjūṣasvaiṣa tē rudra bhāga
saha svasrāmbikayā tam jūṣasva bhēṣajam gavē:'śvāya puruṣāya
bhēṣajamathō asmabhyām bhēṣajagṃ subhēṣajam yathā:'sati | sugam mēṣāya mēṣyā
avāmba rudramādimahyavā dēvaṃ tryāmbakam |
yathā naḥ śrēyasaḥ karadyathā nō vasyā saḥ karadyathānaḥ paśumataḥ karadyathā nō
vyavasāyayāt |
tryāmbakam yajāmāhē sugandhim puṣṭivardhanam | urvārukamīva
bandhānānmṛtyōrmukṣīya mā:'mṛtāt |
ēṣatē rudra-bhāgastam jūṣasva tēnāvāsēnā parō mūjavatō:'tīhyavātata dhanvā
pinākahastaḥ kṛttivāsāḥ ||

mahānyāsaḥ

prati pūruṣamēkakapālānnirvāpati | jātā ēva prajā rudrānniravādayatē |
ēkamatiriktam | janīṣyamāṇā ēva prajā rudrānniravādayatē |
ēkakapālā bhavanti | ēkadhaiva rudrānniravādayatē | nābhighārayati |
yadabhighārayēt | antaravacāriṇagm rudram kuryāt | ekōlmukēnā yanti | (1)
taddhi rudrasyā bhāgadhēyam | imām diśām yanti | ēṣā vai rudrasya dik |
svāyāmēva diśi rudram niravādayatē | rudrō vā apaśukāyā āhūtyai nātiṣṭhata |
asau tē paśuriti nirddhīśēdyaṁ dviṣyāt | yamēva dvēṣṭi |
tamāsmāi paśuṁ nirddhīśati | yadi na dviṣyāt | ākhustē paśuriti brūyāt | (2)
na grāmyān paśūn hinasti | nāraṇyān | catuṣpathē juhōti |
ēṣa vā agnīnām paḍ-bīśō nāmā | agnivatyēva juhōti |
madhyamēnā parṇēnā juhōti | srugghyēṣā | athō khalu |
antamēnaiva hōtavayam | antata ēva rudram niravādayatē | (3)
ēṣa tē rudra bhāgaḥ sahasvasrā-:'mbikayētyāha | śaradvā asyāmbikā svasā |
tayā vā ēṣa hinasti | yagm hinasti | tayāivainagm saha śamayati |
bhēṣajamgava ityāha | yāvanta ēva grāmyāḥ paśavaḥ | tēbhyō bhēṣajam karōti |
avāmba rudramādi mahītyāha | āśiśāmēvaitāmāsāstē |(4)
tryāmbakam yajāmaha ityāha | mṛtyōrmukṣīya mā:'mṛtāditi vā vai tadāha |
utkiranti | bhagāsyā līpsantē | mūtē kṛtvā śajanti | yathā janām yatē:'vasamkarōti |
tādr̥gēva tat | ēṣa tē rudra bhāga ityāha niravātyai | apratīkṣamāyanti |
apaḥ pariṣiñcati | rudrasyāntarhītyai | pravā ētē:'smāllōkāccyāvantē |
yē tryāmbakaiścaranti | ādityam caruṁ punarētya nirvāpati | iyam vā aditiḥ |
asyāmēva pratitiṣṭhanti || (nētratrāyāya vauṣaṭ)

|| tvamagnē rudrō:'nuvākaḥ || 14 ||

tvamagnē rudrō asūrō mahō divastvagnm śardhō mārutaṁ pṛkṣa īśiṣē |
tvam vātaīraruṇairyaśi śaṅgayastvam pūṣā vidhataḥ pāsi nutmanā |
ā vō rājānamadhvarasyā rudragm hōtāragm satyayajagm-rōdāsyōḥ |

mahānyāsaḥ

agnim purā tānayatnōracittā-ddhirāṅyarūpa-mavāsē kṛṇudhvam |
agnir-hotā niṣāsādā yajīyānupasthē mātussurabhāvū loke |
yuvā kavīḥ pūruniṣṭha-ṛtāvā dhartākṛṣṭīnā mutamadhyā idhdaḥ |
sāddhvīmākardevavītino adyayaājñasyā jihvāmavidāma guhyām |
sa āyurā"gāthsurabhirvasāno bhadrāmakardevahūtinno adya |
akrāndadagnistanayānniva dyauḥ, kṣāmārerihadvīrudhassamañjann |
sadyo jājñāno vihīmiddho akhyaḍā rodāsī bhānunā bhātyantaḥ |
tve vasūni purvaṅka hotardoṣā vasto rerire yajñiyāsaḥ |
kṣāmēva viśvā bhuvanāni yasmīnthsagṃ saubhāgāni dadhire pāvake |
tubhyantā āṅgirastama viśvāḥ sukṣitayaḥ pṛthak | agne kāmāya yemire |
āśyāmatānkāmamagne tavotyāśyāmā rayigṃ rāyivaḥ suvīram |
āśyāma vājāmbhivājayanto'syāma dyumnamajarā jarānte |
śreṣṭhāmyyaviṣṭha bhāratāgne dyumantamābhāra | vaso purusprhagṃrayim |
saśvitānastānyatū rōcanasthā ajarebhirnānadadbhīryaviṣṭhaḥ |
yaḥ pāvakaḥ pūrutamaḥ purūṇi pṛthūnyagnirānuyāti bharvaṅ |
āyūṣṭe viśvatō dadhadayamagnirvarēṇya: |
punaste prāṇa āyāti parā yakṣmagṃ suvāmi te |
āyurdā agne haviṣō juṣāṇo ghṛtaprātiko ghṛtayōniredhi |
ghṛtaṃ pītvā madhu cāru gavyaṃ piteva putramabhi rakṣatādīmam |
tasmai te pratiharyāte jātavedo vicār-ṣaṇe | agne jānāmi suṣṭutim |
divaspari prathamañjājñe agnirasmad dvitīyaṃ pari jātavedāḥ |
tṛtīyāmapsu nṛmaṇā ajasramindhāna enañjarate svādhīḥ |
śuciḥ pāvaka vandyo'gne bṛhadvirōcase | tvaṅ-ghṛtebhirāhūtaḥ |
dṛśāno rukma urvyā vyādyaud durmar-ṣamāyūḥ śriye rūcānaḥ |
agniramṛtō abhavadvayobhi ryadenandyaurajānayaṭhsuretāḥ |
ā yadiṣe nṛpatinteja ānaṭchucireto niṣiktandyaurabhīke |

mahānyāsaḥ

agnīśśardhāmanavadyaṃyuvānagg-svādhiyāñjanayathsūdayacca |
satejīyasā manāsā tvotā uta śikṣa svapatyasyā śikṣoḥ |
agnē rāyo nṛtāmasya prabhūtau bhūyāmā te suṣṭutayāścavasvaḥ |
agne saḥantamābhāra dyumnasyā prāsahā rayim |
viśvāyaścār-ṣaṇirabhyāsā vājeṣu sāsahat |
tamagne pṛtanāsahagṃ rayigṃ sāhasva ābhāra |
tvagmhi satyo ad-bhūto dātā vājasya gomataḥ |
uḁsānnāya vaśānnāya somapṛṣṭhāya vedhasē | stomairvidhemāgnayē |
vadmāhi sūno asyādma sadvā cakre agnirjanuṣā'jmānnām |
sa tvannā ūrjasana ūrjāndhārājē vajeravṛke kṣēṣyantāḥ |
agna āyūgṃṣi pavasa āsuvorja miṣāñca naḥ |
āre bādhasva ducchunām | agne pavasva svapā asme varcāssuvīryam |
dadhatpoṣagṃ rayim mayi | agne pāvaka rociṣā mandrayā deva jihvayā |
ā devān, vākṣi yakṣi ca | sa naḥ pāvaka dīdivo'gne devāgṃ ihāvāha |
upā yajñagṃ haviścā naḥ | agniḥ śucivratatamaḥ śucirvipraḥ śuciḥ kavīḥ |
śucīrocata āhūtaḥ | udagne śucāyastavā śukrā bhrājānta īrate | tava jyotīḥṣyarcayāḥ |
tvamagne rudro asūro mahō divaḥ | tvagṃ śardho mārūtaṃ pṛkṣa īśiṣe |
tvam vātairaruṇairyāsi sāngayaḥ | tvam pūṣā vidhataḥ pāsi nutmanā |
dēvā dēvēṣu śrayaddhvam | prathamā dvitīyēṣu śrayaddhvam |
dvitīyāstrīyēṣu śrayaddhvam | trīyāścaturthēṣu śrayaddhvam |
caturthāḥ pañcamēṣu śrayaddhvam | pañcamāḥ ṣaṣṭhēṣu śrayaddhvam |
ṣaṣṭhāḥ sapṭamēṣu śrayaddhvam | sapṭamā aṣṭamēṣu śrayaddhvam |
aṣṭamā navamēṣu śrayaddhvam | navamā daśamēṣu śrayaddhvam |
daśamā ekādaśēṣu śrayaddhvam | ekādaśā dvādaśēṣu śrayaddhvam |
dvādaśāstrayōdaśēṣu śrayaddhvam | trayōdaśāścaturdaśēṣu śrayaddhvam |
caturdaśāḥ pañcadaśēṣu śrayaddhvam | pañcadaśāḥ ṣōḁaśēṣu śrayaddhvam |

mahānyāsaḥ

ṣōḍaśāḥ śaptadaśeṣū śrayaddhvam | śaptadaśā aṣṭādaśeṣū śrayaddhvam |
aṣṭādaśā ēkāṇṇa-viḡṃśeṣū śrayaddhvam | ēkāṇṇa-viḡṃśā viḡṃśeṣū śrayaddhvam |
viḡṃśā ēkaviḡṃśeṣū śrayaddhvam | ēkaviḡṃśā dvāviḡṃśeṣū śrayaddhvam |
dvāviḡṃśāstrayō-viḡṃśeṣū śrayaddhvam | trayōviḡṃśāścaturviḡṃśeṣū śrayaddhvam |
caturviḡṃśāḥ pañcaviḡṃśeṣū śrayaddhvam | pañcaviḡṃśāṣṣaḍviḡṃśeṣū śrayaddhvam |
ṣaḍviḡṃśā-śapta viḡṃśeṣū śrayaddhvam | śaptaviḡṃśā aṣṭāviḡṃśeṣū śrayaddhvam |
aṣṭāviḡṃśā ēkāṇṇatriviḡṃśeṣū śrayaddhvam | ēkāṇṇatriviḡṃśāstriviḡṃśeṣū śrayaddhvam |
triviḡṃśā ēkatriviḡṃśeṣū śrayaddhvam | ēkatriviḡṃśā dvātriviḡṃśeṣū śrayaddhvam |
dvātriviḡṃśāstrayastriviḡṃśeṣū śrayaddhvam | devāstrirekādaśāstristrayastriviḡṃśāḥ |
uttarē bhavata | uttāra vartmāna uttāra sattvānaḥ | yatkāma idam juhōmi | tanmē
samṛddhyatām | vayag-syāma patayō rayiṇām | bhū-rbhuvā-svā-svāhā || (astrāya phaṭ)
bhūrbhuvassuvarōmiti digbandhaḥ ||

|| pañcāṅga japaḥ || 15 ||

haḡṃsaśśūciṣadvasūrantarikṣasaddhotā vediṣadatithirduroṇasat |
nṛṣadvārasadr̥tasadvyōmasadabjā gojā ṛtajā adrijā ṛtaṃ br̥hat ||
pratadviṣṇusstava te vīryāya | mṛgo na bhīmaḥ kūcaro giriṣṭhāḥ |
yasyoruṣū triṣu vikramaṇeṣu | adhikṣiyanti bhuvanāni viśvā |
tryāmbakam yajāmahe sugandhiṃ puṣṭivardhanam |
urvārukamiva bandhanānmṛtyo-rmukṣiya mā'mṛtāt ||
tat saviturvṛṇīmahe | vyaṃ devasya bhojanam |
śreṣṭhagṃ sarva dhātāmam | turāmbhagāsyā dhīmahi ||
viṣṇuryoniṃ kalpayatu | tvaṣṭā rūpāṇi pigṃsatu |
āśiñcatu prajāpatih | dhātā garbhāṃ dadhātu te ||

|| aṣṭāṅga praṇāmaḥ || 16 ||

hiraṇyagarbhassamāvartatāgre bhūtasya jātaḥ patirekā āsīt |
sa dādḥāra pṛthivīm dyāmutemām kasmai devāya haṇiṣā vidhema ||

mahānyāsaḥ

umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||

yaḥ prāṇato nīṣato māhitvaika idrājā jagāto babhūva |
ya īśe asya dvipadaścaturpadaḥ kasmai devāyā haviṣā vidhema |
umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||

brahmājajñānaṃ prāthamaṃ purastādvīmatassurucō vena āvaḥ |
sabudhniyā upamā asya viṣṭāssataśca yonimasataśca vivāḥ |
umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||

mahī dyauḥ pṛthivī ca na imaṃ yajñam mīmikṣatām |
pipṛtānno bharīmabhiḥ | umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||
upaśvāsaya pṛthivīmuta dyām pūrutrā te manutām viṣṭhitam jagat |
sa dūndubhe sajūridreṇa devairdūrāddavīyo apāsedha śatrūn ||
umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||

agne naya supathā rāye asmān, viśvāni deva vayunāni vidvān |
yuyodhyāsmajjuhurāṇamenobhūyīṣṭhānte namā uktim vidhema |
umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||

yā te agne rudriyā tanūstayā naḥ pāhi tasyāste svāhā | (yā te agne'yāśayā rajāśayā
hārāśayā tanūrvarṣiṣṭhā gahvareṣṭhogram vaco apāvadhīn- tveṣam vaco apāvadhigg svāhā
||) umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||

imaṃ yama-prastaramāhi sīdāngīrobhiḥ piṭrbhissamvidānaḥ |
ātvā mantrāḥ kavīstā vāhantvenā rājan, haviṣā mādayasva ||
umāmaheśvarābhyāṃ namaḥ ||

urāsā śirasā dṛṣṭyā manāsā vacasā tathā |
padbh-yām karābhyām karṇābhyām praṇāmo'ṣṭāṅga ūcyate ||

(laghunyāsam)

oṃ athātmānaṃ śivātmānaṃ āraḍayāmi bhaktyātvām anugrahāna maheśvaraḥ ||

mahānyāsaḥ

|| kalaśeṣu dhyānam || 18 ||

dhyāyennirāmayam vastu sargasthiti-layādikam |
nirguṇam niṣkalaṃ nityam manovācāmagocaram ||
gaṅgādharam śaśidharam jaṭāmaḥṣa śobhitam |
śvetabhūti-tripuṇḍreṇa virājita-lalāṭakam ||
locanatraya-saṃpannam svarṇa-kuṇḍala-śobhitam |
smerānam caturbāhum muktāhāropaśobhitam ||
akṣamālām sudhākumbham cinmayīm mudrikāmapi |
pustakam ca bhujairdivyaiḥ dadhānam pārvatīpatim ||
śvetāambaradharam śvetam ratnasimhāsana-sthitam |
sarvābhīṣṭa-pradātāram vaṭamūla-nivāsinam ||
vāmāṅge saṃsthitām gaurīm bālārkaḥyuta sannibhām ||
japākusuma-sāhasra-samāna-śriyamīśvarīm |
svarṇa-ratnakhacita-maḥṣena virājitām ||
lalāṭapaṭṭa-saṃrājat saṃlagna-tilakāñcitām |
rājīvāyata-netrāntām nīlotpaladalekṣaṇām ||
santapta-hemaracita tāṭamkābharaṇānvitām |
tāmbūla-carvaṇa-rata-raktajihvā-virājitām ||
patākābharaṇopetām muktāhāropaśobhitām |
svarṇa-kaṃkaṇa-saṃyuktaiḥ caturbhirbāhubhiryutām ||
svarṇa-ratna-khacita kāṃcīdāma-virājitām |
kadalī-lalitastambha sannibhoru-yugānvitām ||
śriyā virājitapadām bhaktatrāṇa-parāyaṇām |
anyonyāśliṣṭa hṛd-bāhu gaurīśaṃkara-saṃjñakam ||
sanātanam param brahma paramātmānamavyayam |

mahānyāsaḥ

āvāhayāmi jagatāṃ īśvaram paramēśvaram ||
maṅgaḷāya tanam devam yuvānam atisundaram |
dhyāyet kalpatarormūle sukhāsīnam saho mayā ||
āgacchāgaccha bhagavan deveśa paramēśvara |
saccidānanda bhūteśa pārvatīśa namo'stute ||
ā tvā vahantu harayassacetasaḥ śvetairasvaissaha ketumadbhiḥ |
vātājitairbalāvadbhirmanojavai-rāyāhi śighram mama havvyāya śarvom ||
tryāmbakam yajāmahe sugandhim puṣṭivardhanam |
urvārukamiva bandhanānmṛtyormukṣīya mā'mṛtāt ||
gaurī mīmāya salilāni takṣatyekāpadī dvīpadī sā catuṣpadī |
aṣṭāpadī navāpadī babhūvuṣī sahasrākṣarā parame vyōman ||

|| nirmālya mantram ||

(atha-āśiṣamāsāste) āśāste'yaṃ yajāmāno'sau | āyurāsāste | suprajāstvamāsāste |
sajātavanasyāmāsāste | uttarān deva yajyāmāsāste | bhūyo haviṣkarāṇamāsāste | divyaṃ
dhāmāsāste | viśvaṃ priyamāsāste | yadanena haviṣāśāste | tadyāttadṛddhyāt | tadāsmāi
devārāsantām | tadagnirdevo devebhyo vanāte | vayamagnermānuṣāḥ | iṣṭam ca vītam ca |
ubhe ca no dyāvāpṛthivī | agmhasaspātām | ihagatirvāmasyedaṃ ca | namo devebhyāḥ ||
hara hara namaḥ pārvatī-pataye, hara hara mahādeva ||

mahānyāsaḥ

kalaśa āvāhanam

brahmājajñānam prāthamaṃ purastādvīṣimāta-ssurucō vena āvaḥ | sa budhniyā upamā
asya viṣṭāssataśca yonimasataśca vivāḥ | nāke suparṇamūpayat-patāntaṃ hṛdā venānto
abhyacākṣata-tvā | hirāṇyapakṣam varuṇasya dūtāṃ yamasya yonau śakunaṃ bhūraṇyūm |
āpyāyasva samētu te viśvataḥ soma vṛṣṇīyam | bhavā vājāsyā saṅgathe | yo rudro agnau yo
apsu ya ośadhīṣu yo rudro viśvā bhuvanā"viveśa tasmai rudrāya namo astu | (apa
upasprśya)

idaṃ viṣṇurvicākrame tredhā nidādhe padam | samūḍhamasya-pāgṃsure | indraṃ viśvā
avivṛdhantsamudravyāca saṅgiraḥ | rathītāmagṃ rathīnām vājānāgṃ satpatim patim |
āpo vā idagṃsarvaṃ viśvā-bhūtānyāpāḥ praṇā vā āpāḥ paśava āpo'nnamāpo'mṛtamāpas-
samrādāpo virādāpāssvarādāpāschandāgsyāpo jyotīgsyāpo yajūgsyāpās-satyamāpas-
sarvā devatā āpo bhūrbhuvassuvarāpa om ||
apāḥ praṇāyati | śraddhā vā āpāḥ | śraddhāmevārabhya praṇīya pracāriti | apāḥ praṇāyati |
yajño vā āpāḥ | yajñamevārabhya praṇīya pracāriti | apāḥ praṇāyati | vajro vā āpāḥ |
vajrameva bhrātrīvyebhyaḥ prahrītyā praṇīya pracāriti | apāḥ praṇāyati | āpo vai rakṣoghnīḥ |
rakṣāsāmapahatyai | apāḥ praṇāyati | āpo vai devānām priyaṃ dhāmā | devānāmeva priyaṃ
dhāmā praṇīya pracāriti | apāḥ praṇāyati | āpo vai sarvā devatāḥ | devatā evārabhya
praṇīya pracāriti | apāḥ praṇāyati | āpo vai śāntāḥ | śāntābhīrevāsyā śucagṃ śamayati |
devo vā savitot-pūnātu | acchidreṇa pavitreṇa vasossūryasya raśmibhiḥ ||
sa hi rat-nāni dāsūṣe suvāti savitā bhagaḥ | taṃ bhāgaṃ citramīmahe || kūrāgraiḥ rākṣasān
ghorān chindhi karmavighātinaḥ | tvāmarpayāmi kumbhe'smin sāphalyaṃ kuru karmaṇi ||
vṛkṣarāja samud-bhūtāḥ śākhāyāḥ pallavatvacaḥ | yuṣmān kumbheṣvarpayāmi
sarvapāpāpanuttaye (sarvadośāpanuttaye) |
nālikera samud-bhūta triṇetra hara saṃmita | śikhayā duritaṃ sarvaṃ pāpaṃ pīḍāṃ ca me
nuda || (kumbheṣu varuṇāvāhanam)
sarve samudrāḥ saritaḥ tīrthāni ca nadāḥ hṛdāḥ |
āyāntu deva pūjārthaṃ durita kṣaya kārakāḥ ||

mahānyāsaḥ

imaṃ me varuṇa śrudhī havāmadyācā mṛḍaya | tvāmāvasyu rācāke ||
tatvā yāmi brahmaṇā vandamānastadāsāste yajamāno havirbhiḥ |
ahedaṃmāno varuṇeha bodhyuruśagṃ sa mā na āyuh pramoṣṭiḥ || oṃ bhūrbhuvāsuvarom |
eṣu kumbheṣu varuṇaṃ dhyāyāmi | varuṇaṃ āvāhayāmi | varuṇasya idamāsanam || varuṇāya
namaḥ | sakalārādhanaḥ svarcitam ||

|| prāṇapraṭiṣṭhā ||

(āḍityātmaka-śrīmahādevādi) prāṇapraṭiṣṭhā-mahāmantrasya, brahma-viṣṇu-maheśvarā
ṛṣayaḥ | ṛgyajussāmātharvāṇi chandāṃsi | sakalajagatsṛṣṭi-sthiti-saṃhāra kāriṇī prāṇasaktiḥ
parādevatā | āṃ bijam | hrīṃ śaktiḥ | kroṃ kīlakam | (āḍityātmaka-śrīmahādevādi)
prāṇapraṭiṣṭhārthe jape viniyogaḥ ||

(oṃ) āṃ aṅguṣṭhābhyāṃ namaḥ | (oṃ) hrīṃ tarjanībhyāṃ namaḥ | (oṃ) kroṃ
madhyamābhyāṃ namaḥ | (oṃ) āṃ anāmikābhyāṃ namaḥ | (oṃ) hrīṃ kaniṣṭhikābhyāṃ
namaḥ | (oṃ) kroṃ karatalakarapṛṣṭhābhyāṃ namaḥ | (oṃ) āṃ hṛdayāya namaḥ | (oṃ) hrīṃ
śirase svāhā | (oṃ) kroṃ śikhāyai vaṣaṭ | (oṃ) āṃ kavacāya huṃ | (oṃ) hrīṃ netratrāyāya
vaṣaṭ | (oṃ) kroṃ astrāya phaṭ | bhūrbhuvassuvaromiti digbandhaḥ || dhyānam ||

raktāmbhodhistha-potollasa-daruṇa-sarojādhirūḍhā-karābjaiḥ pāśaṃ kodaṇḍamiksūdbhava
maḷiguṇaṃ-apyamkuśaṃ paṃcabāṇān |

bibhrāṇāsrkkapālaṃ trinayana lasitā pīnavakṣoruhāḍhyā, devī bālārkavarṇā bhavatu
sukhakarī prāṇasaktiḥ parā naḥ ||

laṃ pṛthivyātmikāyai gandhaṃ samarpayāmi | haṃ ākāśātmikāyai puṣpaiḥ pūjayāmi | yaṃ
vāyvātmikāyai dhūpamāghrāpayāmi | raṃ agnyātmikāyai dīpaṃ darśayāmi |
vaṃ amṛtātmikāyai amṛtaṃ mahānaivedyaṃ nivedayāmi | saṃ sarvātmikāyai sarvopacāra
pujāṃ samarpayāmi ||

āṃ-hrīṃ-kroṃ, kroṃ-hrīṃ-āṃ yaralavaśaśasaha-oṃ (yaralavaśaśasahom) | kṣaṃ haṃsaḥ
sohaṃ, sohaṃ haṃsaḥ | (āḍityātmaka-śrīmahādevādi) prāṇā iha prāṇāḥ ||

mahānyāsaḥ

āṃ-hrīṃ-krom, krom-hrīṃ-āṃ yaralavaśaśasaha-oṃ (yaralavaśaśasahom) | kṣaṃ haṃsaḥ
sohaṃ, sohaṃ haṃsaḥ | (adityātmaka-śrīmahādevādi) jīva iha sthitaḥ ||
āṃ-hrīṃ-krom, krom-hrīṃ-āṃ yaralavaśaśasaha-oṃ (yaralavaśaśasahom) | kṣaṃ haṃsaḥ
sohaṃ, sohaṃ haṃsaḥ | (adityātmaka-śrīmahādevādi) sarvendriyāṇi
vān-manaścakṣuś-śrotra-jihvā-ghrāṇa-prāṇāpāna-vyānodāna-samānā ihaiva āgatya ihaiva
asmin kumbhe sukhaṃ ciraṃ tiṣṭhantu svāhā ||
(avayavasvathatā prārthanāmantraḥ) vān¹mā ā¹san | na¹soḥ prā¹ṇaḥ | ak¹ṣyo-śca¹kṣuḥ |
kar¹ṇa¹yoḥ śrotra¹m | bā¹hu¹vorbala¹m | uru¹vo-rojā¹ḥ | ari¹ṣṭā¹ viśvā¹n-yaṅgā¹ni ta¹nuḥ | ta¹nuvā¹ me
sa¹ha namā¹ste astu mā mā¹ hiḡm¹sīḥ ||
asū¹nīte punā¹ra¹smāsu cakṣuḥ punaḥ prā¹ṇamiha nō dhehi bhoga¹m | jyok paśyema
sū¹ryā¹mu¹ccarā¹nta¹-manū¹mate mṛ¹ḍayā¹ nassvasti ||
āvā¹hito bhava | sthā¹pito bhava | sannihito bhava | sanniruddho bhava | avakuṅ¹ṭhito bhava |
suprī¹to bhava | suprasanno bhava | varado bhava | prasī¹da prasī¹da || svā¹min sarvajagannā¹tha
yāv¹atpū¹jāvasā¹nakam | tā¹vat-tvaṃ prī¹tibhā¹vena kumbhe'smin sannidhiṃ kuru |
(ādityātmaka-śrīmahādevādi) prā¹ṇān pratiṣ¹ṭhā¹payā¹mi ||
pañcā¹daśa saṃskārāt pañcā¹daśa oṅkā¹rajapam kariṣye |

|| pavamānasūktam ||

dad¹hikrā¹vaṇṇō akā¹riṣam | ji¹ṣṇoraśvā¹sya vā¹jinaḥ | surā¹bhi no mukhā¹ karat | pra¹ṇa āyū¹gṃ¹ṣi
tā¹riṣat | ā¹po hiṣ¹ṭhā mā¹yo bhuvā¹ḥ | tā nā ur¹je dād¹hātana | ma¹he raṇā¹ya cakṣā¹se | yo vaḥ
śi¹vatā¹mo rasā¹ḥ | tasyā¹ bhā¹jayate¹ha naḥ | u¹śatī¹riva mā¹tarā¹ḥ | tasmā¹ arā¹ṅgamā¹ma vaḥ |
yasya¹ kṣayā¹ya jinvā¹tha | ā¹po ja¹na¹yā¹thā ca naḥ ||
hira¹ṇyavarṇā¹ḥ śucā¹yaḥ pāvā¹kā yā¹sū jā¹taḥ ka¹śyapo yā¹svindra¹ḥ |
agnī¹m yā garbhā¹m dad¹hire virū¹pā¹stā na ā¹paś¹sagg syonā bhā¹vantu ||
yā¹sā¹gṃ rājā¹ varū¹ṇo yā¹ti madhye¹ satyā¹nṛte ā¹vapaśyā¹m janā¹nām |
mad¹huś¹cutaś¹sucā¹yo yā¹ḥ pāvā¹kāstā na ā¹paś¹sagg syonā bhā¹vantu ||
yā¹sā¹m devā¹ divi kṛ¹ṇvanti bhak¹ṣaṃ yā antarī¹kṣe bahudhā bhavā¹nti |

mahānyāsaḥ

yāḥ pṛthivīm payāsondanti śukrāstā na āpaśśagg syonā bhāvantu ||
śivenā mā cakṣuṣā paśyatā'paś-śivayā tanuvopā spr̥sata tvacam me |
sarvāgṃ agnigṃ rāpsuṣado huve vo mayi varco balamojo nidhātta ||
pavāmānassuvarjanāḥ | pavitreṇa vicārṣaṇiḥ | yaḥ potā sa punātu mā |
punantu mā devajanāḥ | punantu manāvo dhiyā | punantu viśvā āyavaḥ |
jātavedaḥ pavitravat | pavitreṇa punāhi mā | śukreṇa devadīdyat |
agne kratvā kratūgṃ ranu | yatte pavitrāmarciṣi | agne vitātamantarā |
brahma tenā punīmahe | ubhābhyāṃ devasavitaḥ | pavitreṇa savenā ca |
idaṃ brahmā punīmahe | vaiśvadevī punatī devyāgāt |
yasyai bahvīstanuvō vītapṛsthāḥ | tayā madantaḥ sadhamādyeṣu |
vayagg syāma patayo rayīṇām | vaiśvānaro raśmibhirmā punātu |
vātaḥ prāṇeneṣiromayo bhūḥ | dyāvā-pṛthivī payasā payobhiḥ |
ṛtāvarī yajñīye mā punītām | bṛhadbhiḥ savitastṛbhiḥ | varṣiṣṭhai-rdevamanmābhiḥ |
agne dakṣaiḥ punāhi mā | yena devā apūnata | yenāpo divyaṃkaśaḥ |
tenā divyena brahmaṇā | idaṃ brahmā punīmahe |
yaḥ pāvamānīradhyeti | ṛṣibhissambhṛtagṃ rasam | sarvāgṃ sa pūtamāśnāti |
svaditam mātariśvanā | pāvamānīryo adhyeti | ṛṣibhissambhṛtagṃ rasam |
tasmai sarasvatī duhe | kṣīragṃ sarpi-rmadhūdakam || pāvamāniṣsvastyayanīḥ |
sudughāhi payāsvatīḥ | ṛṣibhissambhṛto rasāḥ | brāhmaṇeṣvamṛtagṃ hitam |
pāvamānīrdīśantu naḥ | imam lokamatho amum | kāmān samārdhayantu naḥ |
devīrdevaiḥ samābhṛtāḥ | pāvamāniṣsvastyayanīḥ | sudughāhi ghṛtaścutāḥ |
ṛṣibhis-sambhṛto rasāḥ | brāhmaṇeṣvamṛtagṃ hitam | yena devāḥ pavitreṇa |
ātmānam punate sadā | tenā sahasrādhāreṇa | pāvamānyaḥ punantu mā |
prājāpatyaṃ pavitrām | śatodyāmagṃ hiraṇmayam | tenā brahma vidō vayam |
pūtam brahmā punīmahe | indrāsunītī sahamā punātu | somāssvastyā varuṇassamīcyā |
yamo rajā pramṛṇābhiḥ punātu mā | jātavedā morjayāntyā punātu | bhūrbhuvassuvaḥ |

mahānyāsaḥ

tacchaṃ yorāvṛṇīmahe | gātum yajñāya | gātum yajñapātaye | daivīssvastirāstu naḥ |
svastirmānuṣebhyaḥ | ūrdhvaṃ jigātu bheṣajam | śanno astu dvipade | saṃ catuṣpade |
oṃ śānti-śānti-śāntiḥ ||

|| śrirudranāma trīsati ||

namō hiraṇyabāhavē namaḥ | sēnānyē namaḥ | diśāṃ ca patayē namaḥ |
namō vṛkṣēbhyō namaḥ | harikēśēbhyō namaḥ | paśūnām patayē namaḥ |
namaḥ saspīñjarāya namaḥ | tviṣīmatē namaḥ | pathīnām patayē namaḥ |
namō babhluśāya namaḥ | vivyādhinē namaḥ | annānām patayē namaḥ |
namō harikēśāya namaḥ | upavītinē namaḥ | puṣṭāṅām patayē namaḥ |
namō bhavasyā hētyai namaḥ | jagatām patayē namaḥ | namō rudrāya namaḥ |
ātātāvinē namaḥ | kṣētrāṅām patayē namaḥ | namaḥ sūtāya namaḥ |
ahāntyāya namaḥ | vanānām patayē namaḥ | namō rōhitāya namaḥ |
sthapatayē namaḥ | vṛkṣāṅām patayē namaḥ | namō mantriṇē namaḥ |
vāñijāya namaḥ | kakṣāṅām patayē namaḥ | namō bhuvantayē namaḥ |
vārivaskṛtāya namaḥ | ośadhīnām patayē namaḥ | namā uccairghośāya namaḥ |
ākṛandayātē namaḥ | pattīnām patayē namaḥ | namaḥ kṛtsnavītāya namaḥ |
dhāvātē namaḥ | satvanām patayē namaḥ || 38

namaḥ sahamānāya namaḥ | nivvyādinē namaḥ | āvyādhinīnām patayē namaḥ |
namaḥ kakubhāya namaḥ | niṣaṃginē namaḥ | stēnānām patayē namaḥ |
namō niṣaṃginē namaḥ | iṣudhimatē namaḥ | taskārāṅām patayē namaḥ |
namō vañcatē namaḥ | parivañcatē namaḥ | stāyūnām patayē namaḥ |
namō nicēravē namaḥ | paricarāya namaḥ | arāṇyānām patayē namaḥ |
namaḥ sṛkāvibhyō namaḥ | jighāgṃsadbhyō namaḥ | muṣṇatām patayē namaḥ |
namō:simadbhyō namaḥ | naktaṃcarādbhyō namaḥ | prakṛntānām patayē namaḥ |

mahānyāsaḥ

namā uṣṇīṣiṇē namāḥ | giricarāya namāḥ | kuluñcānām patāyē namāḥ |
nama iṣumadbhyō namāḥ | dhanvāvibhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
nama ātanvānēbhyō | pratidadhānēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
nama āyacchadbhyō namāḥ | visṛjadbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō:syādbhyō namāḥ | vidhyādbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
nama āśinēbhyō namāḥ | śayānēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namāḥ svapadbhyō namāḥ | jāgradbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namastiṣṭhādbhyō namāḥ | dhāvadbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namāssabhābhyō namāḥ | sabhāpātibhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō aśvēbhyō namāḥ | aśvāpatibhyaśca namāḥ | vō namāḥ | | 89

nama āvyadhiniḥbhyō namāḥ | vividhyāntībhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
nama ugaṇābhyō namāḥ | tṛgṃhaṭībhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō grtsēbhyō namāḥ | grtsapātibhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō vrātēbhyō namāḥ | vrātāpatibhyaśca namāḥ || 100 || vō namāḥ |
namō gaṇēbhyō namāḥ | gaṇapātibhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō virūpēbhyō namāḥ | viśvarūpēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō mahadbhyō namāḥ | kṣullakēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō rathibhyō namāḥ | arathēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namō rathēbhyō namāḥ | rathāpatibhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namāssēnābhyō namāḥ | sēnanibhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namāḥ kṣatṛbhyō namāḥ | saṃgrahīṭṛbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namastakṣābhyō namāḥ | rathakārēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namāḥ kulālēbhyō namāḥ | karmārēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namāḥ puñjīṣṭēbhyō namāḥ | niṣādēbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
nama iṣukṛdbhyō namāḥ | dhanvakṛdbhyaśca namāḥ | vō namāḥ |

mahānyāsaḥ

namō mṛgāyubhyō namāḥ | śvanibhyaśca namāḥ | vō namāḥ |
namāḥ śvābhyō namāḥ | śvapātibhyaśca namāḥ | vō namāḥ || 140

namō bhavāyā ca namāḥ | rudrāyā ca namāḥ | namāśśarvāyā ca namāḥ |
paśupatāyē ca namāḥ | namō nīlāgrīvāyā ca namāḥ | śitikaṅṭhāyā ca namāḥ |
namāḥ kapardinē ca namāḥ | vyūptakēśāyā ca namāḥ | namāssahasrākṣāyā ca namāḥ |
śatadhānvanē ca namāḥ | namō giriśāyā ca namāḥ | śipiviṣṭāyā ca namāḥ |
namō mīḍhuṣṭāmāyā ca namāḥ | iṣumatē ca namāḥ | namō hrasvāyā ca namāḥ |
vāmanāyā ca namāḥ | namō bṛhatē ca namāḥ | varṣīyasē ca namāḥ |
namō vṛddhāyā ca namāḥ | samvṛdhvanē ca namāḥ | namō agrīyāyā ca namāḥ |
prathamāyā ca namāḥ | namā āśavē ca namāḥ | ajirāyā ca namāḥ |
namāḥ śighriyāyā ca namāḥ | śībhyāyā ca namāḥ | namā ūrmyāyā ca namāḥ |
avasvanyāyā ca namāḥ | namāḥ strōtasyāyā ca namāḥ | dvīpyāyā ca namāḥ || 170

namō jyēṣṭhāyā ca namāḥ | kaṇiṣṭhāyā ca namāḥ | namāḥ pūrvajāyā ca namāḥ |
aparajāyā ca namāḥ | namō madhyamāyā ca namāḥ | apagalbhāyā ca namāḥ |
namō jaghanyāyā ca namāḥ | budhniyāyā ca namāḥ | namāḥ sōbhyāyā ca namāḥ |
pratisaryāyā ca namāḥ | namō yāmyāyā ca namāḥ | kṣēmyāyā ca namāḥ |
namā urvaryāyā ca namāḥ | khalyāyā ca namāḥ | namāḥ ślōkyāyā ca namāḥ |
avasānyāyā ca namāḥ | namō vanyāyā ca namāḥ | kakṣyāyā ca namāḥ |
namāḥ śravāyā ca namāḥ | pratiśravāyā ca namāḥ | namā āśuṣēṇāyā ca namāḥ |
āśurathāyā ca namāḥ | namāḥ sūrāyā ca namāḥ | avabhindatē ca namāḥ |
namō varminē ca namāḥ | varūthinē ca namāḥ | namō bilminē ca namāḥ |
kavacinē ca namāḥ | namāśśrutāyā ca namāḥ | śrutasēnāyā ca namāḥ || 200

namō dundubhyāyā ca namāḥ | āhananyāyā ca namāḥ | namō dhṛṣṇavē ca namāḥ |

mahānyāsaḥ

pramṛśāyā ca namāḥ | namō dūtāyā ca namāḥ | prahitāya ca namāḥ |
namō niṣaṅgiṇē ca namāḥ | iṣudhimatē ca namāḥ | namāstīkṣṇēṣāvē ca namāḥ |
āyudhinē ca namāḥ | namāḥ svāyudhāyā ca namāḥ | sudhanvānē ca namāḥ |
namāḥ srutyāya ca namāḥ | pathyāya ca namāḥ | namāḥ kāṭyāya ca namāḥ |
nīpyāya ca namāḥ | namassūdyāya ca namāḥ | sarasyāya ca namāḥ |
namō nādyāya ca namāḥ | vaiśantāyā ca namāḥ | namāḥ kūpyāya ca namāḥ |
avaṭyāya ca namāḥ | namō varṣyāya ca namāḥ | avarṣyāya ca namāḥ |
namō mēghyāya ca namāḥ | vidyutyāya ca namāḥ | namā īdhriyāya ca namāḥ |
ātapyāya ca namāḥ | namō vātyāya ca namāḥ | rēṣmiyāya ca namāḥ |
namō vāstavyāya ca namāḥ | vāstupāyā ca namāḥ || 232

namassōmāyā ca namāḥ | rudrāyā ca namāḥ | namāstāmrāyā ca namāḥ |
aruṇāyā ca namāḥ | namāḥ śaṅgāyā ca namāḥ | paśupatāyē ca namāḥ |
namā ugrāyā ca namāḥ | bhīmāyā ca namāḥ | namō agrēvadhāyā ca namāḥ |
dūrēvadhāyā ca namāḥ | namō hantrē ca namāḥ | hanīyasē ca namāḥ |
namō vṛkṣēbhyō namāḥ | harikēśēbhyō namāḥ | namāstārāya namāḥ |
namāśśāmbhavē ca namāḥ | mayōbhavē ca namāḥ | namāśśāmkarāyā ca namāḥ |
mayaskarāyā ca namāḥ | namāḥ śivāyā ca namāḥ | śivatarāya ca namāḥ |
namāstīrthyāya ca namāḥ | kūlyāya ca namāḥ | namāḥ pāryāya ca namāḥ |
avāryāya ca namāḥ | namāḥ pratarāṇāya ca namāḥ | uttarāṇāya ca namāḥ |
namā ātāryāya ca namāḥ | ālādyāya ca namāḥ | namāḥ śaspyāya ca namāḥ |
phēnyāya ca namāḥ | namāḥ sikatyāya ca namāḥ | pravāhyāya ca namāḥ || 265

namā iriṇyāya ca namāḥ | prapathyāya ca namāḥ | namāḥ kiṃśilāyā ca namāḥ |
kṣayaṇāya ca namāḥ | namāḥ kapardinē ca namāḥ | pulastayē ca namāḥ |
namō gōṣṭhyāya ca namāḥ | grhyāya ca namāḥ | namāstalpyāya ca namāḥ |

mahānyāsaḥ

gēhyāya ca namāḥ | namāḥ kātyāya ca namāḥ | gahvarēṣṭhāyā ca namāḥ |
namō hradayyāya ca namāḥ | nivēṣpyāya ca namāḥ | namāḥ pāgmsavyāya ca namāḥ |
rajasyāya ca namāḥ | namāḥ śuṣkyāya ca namāḥ | harityāya ca namāḥ |
namō lōpyāya ca namāḥ | ulapyāya ca namāḥ | namā ūrvyāya ca namāḥ |
sūrmyāya ca namāḥ | namāḥ parṇyāya ca namāḥ | parṇasādyāya ca namāḥ |
namō paguramaṇāyā ca namāḥ | abhighnatē ca namāḥ | namā ākkhidatē ca namāḥ |
prakkhidatē ca namāḥ | namō vō namāḥ | kirikēbhyō namāḥ |
dēvānāgṛṇ hṛdayēbhyō namāḥ | namō vikṣiṇakēbhyō namāḥ |
namō vicinvatkēbhyō namāḥ | namā ānirhatēbhyō namāḥ |
namā āmīvatkēbhyō namāḥ || 300

ōṃ bhavāya dēvāya namāḥ |
ōṃ śarvāya dēvāya namāḥ |
ōṃ īśānāya dēvāya namāḥ |
ōṃ paśupatayē dēvāya namāḥ |
ōṃ rudrāya dēvāya namāḥ |
ōṃ ugrāya dēvāya namāḥ |
ōṃ bhīmāya dēvāya namāḥ |
ōṃ mahatē dēvāya namāḥ ||

ōṃ bhavasya dēvasya patnyai namāḥ |
ōṃ śarvasya dēvasya patnyai namāḥ |
ōṃ īśānasya dēvasya patnyai namāḥ |
ōṃ paśupatēḥ dēvasya patnyai namāḥ |
ōṃ rudrasya dēvasya patnyai namāḥ |
ōṃ ugrasya dēvasya patnyai namāḥ |
ōṃ bhīmasya dēvasya patnyai namāḥ |
ōṃ mahatō dēvasya patnyai namāḥ |